

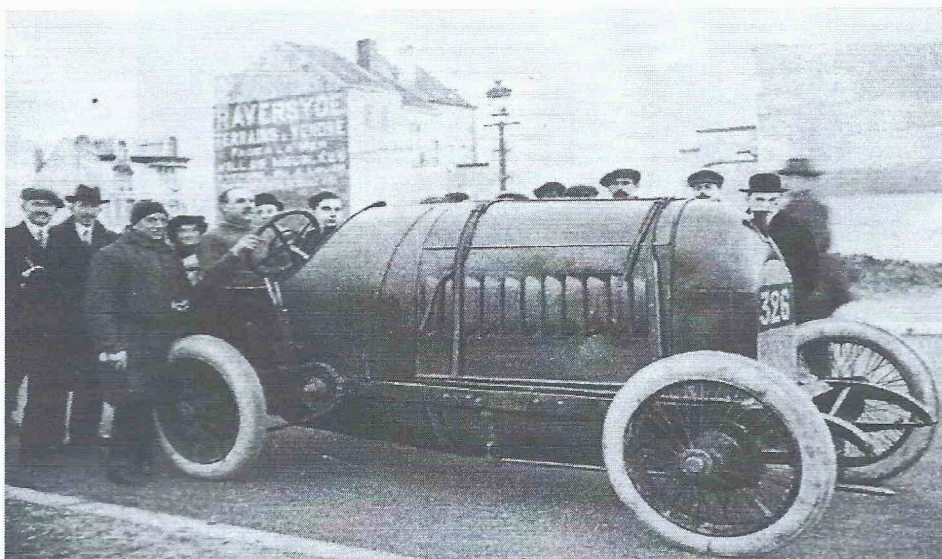
Recordpoging in Oostende (1913): de "Fiat S76" van Arthur Duray langs de kustweg van Oostende naar Middelkerke

door Roland Pierloot

Het verhaal van de laatste etappe van de recordgekte in Oostende grenst aan het ongelooflijke.

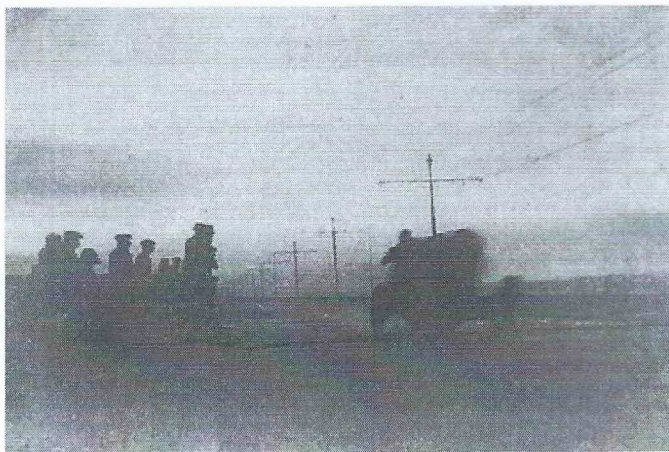
In 1911 bouwde Fiat twee exemplaren van zijn meest geflippte creaties ooit, voorzien van waarschijnlijk de grootste ooit gebouwde "vier cilinder"-motor: de "*Fiat S76*". Met zijn zuigers van bijna 20 cm diameter ontwikkelde "het beest van Turijn" zo'n 33 pk. Dit monster was enkel gebouwd om records te breken. In tegenstelling tot de "*1905 Darracq*" die een motor op wielen was, werd de carrosserie van aerodynamische stroomlijn voorzien. Het ontwerp was gemaakt als directe concurrent voor de "*Blitzen Benz*", een Duitse bolide die het record op 211,32 km/u. hield.

De "S76" was bijna een man hoog en de bestuurder alsook zijn mechanicus dienden feitelijk langs de neus te kijken in plaats van erboven ... De uitlaten spoten vuur in de gezichten van onschuldige voorbijgangers en maakten hen doof. Toen, al in 1911, was er in Engeland op het speciaal gebouwde komcircuit van *Brooklands* aan méér dan 200 km/u. gereden. Het werd de eigenaar, de Russische prins Soukhanoff, te heet en, na een ronde in de passagiersstoel, moest hij eruit ... De volgende poging was op het strand van de *Saltburn Sands* alwaar goede tijden geklokt werden. Maar verdere pogingen werden brutaal afgebroken door het opkomende water. Soukhanoff zocht een andere recordweg en een andere bestuurder voor zijn racemonster.

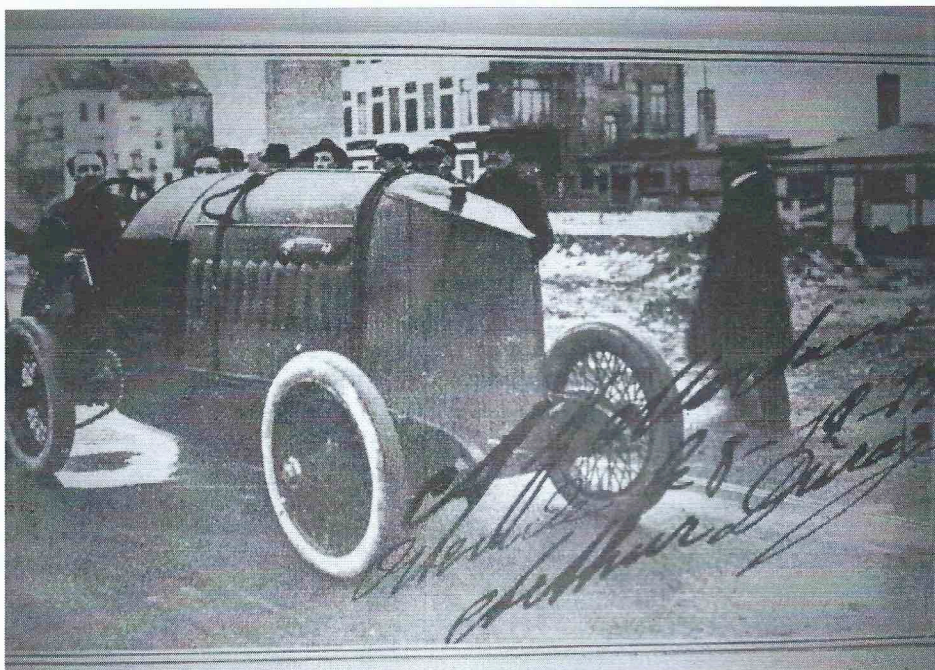
De Fiat S76 te Raversijde aan het begin van de recordpoging op de kustweg

Hier zien wij de terugkeer naar Oostende van onze gekende Amerikaanse Belg Arthur Duray! Op 8 december 1913 werd er een officiële gemeten snelheid bereikt van 211,66 km/u., en dit in zeer lastige omstandigheden. Duray en Soukhanoff konden geen slechter moment gekozen hebben om hun poging te doen! In de zes weken stand-by waren er slechts twee dagen met matig goed weer. En de directeur van de kusttram die parallel aan het te volgen traject reed, belde steeds de politie op om de plannen van de recordbrekers te dwarsbomen, - van zodra de auto uit zijn garage werd geduwd ...

Duray in volle actie op de kustweg
Oostende-Middelkerke

De behaalde snelheid van 211,66 km/u. was vlugger dan de 211,32 van Barney Oldfield en zijn "Blitzen Benz". Doch, omdat sedert eind 1910 een officieel snelheidsrecord gebaseerd was op het gemiddelde van een traject 'heen en terug op dezelfde weg', werd dit record niet erkend. Duray was er niet in geslaagd om tijdig dezelfde route terug te rijden in tegengestelde richting. Er werd besloten om de 'poging tot' het jaar daarop opnieuw te rijden, dus in de beide richtingen. Maar in gevolge het oorlogsgebeuren is dit toen er niet meer van gekomen. In het huismagazine van Fiat, "Revista Illustrata mensile" van 1914, schrijft Duray, dat hij verschillende keren meer dan 226 km/u. gereden had, maar dat de tijdsopnamen niet duidelijk genoeg waren geweest voor homologatie. Duray was terug de snelste ter wereld geworden, maar zonder officiële erkenning.

*Notre compatriote
Arthur Duray
photografié sur la
Route Royale
d'Ostende, au
volant de sa Fiat
300 HP: il atteint
225 km. à l'heure,
chronométré par
des appareils
électriques.*

Een gehandtekening
afbeelding van
Duray op 8
december 1913.

Dit verhaal is niet af. De auto bestaat nog en werd vanaf 2001 gerestaureerd door de Engelsman Duncan Pittaway, opnieuw met de grootste aandacht voor detail en authenticiteit. De wagen is heden in zijn laatste stadium, alvorens binnenkort terug de voorbijgangers op te schrikken met vlammen en oorverdovend lawaai. Er is beloofd, dat deze auto in 2014 opnieuw naar Oostende zou komen.

Dit verslag kwam tot stand met de volle medewerking van Nick Jonckheere. Mag ik de lezers vragen, en dat voor verder onderzoek, of er fotomateriaal ter beschikking is aangaande de periode 1930-1939: O(o)stende "auto rally's" en "concours d'élégance"? Vanwege en aan dhr. Roland Pierloot, Elizabethlaan 1A (bus 3), 8400 OOSTENDE. Telefoon: (059) 70.08.89 of per e-mail: roland.jeannine@skynet.be. Alvast bij voorbaat mijn dankzegging.